

## Synthese

### Inleiding

De inhoud van de verschillende tafels ('samenwerken', 'omgaan met wachttijd', 'eerstelijnspsychologische functie', 'één gezin – één plan?' en 'thema's') wordt ondergebracht in drie hoofdstukken.

Een eerste hoofdstuk omschrijft de visie. Vanuit dit perspectief wensen we samen te werken in de provincie Limburg. De uitgangspunten bepalen mee de samenwerking met de cliënt alsook de samenwerking tussen verschillende sectoren, voorzieningen, werkingen,... van lokaal tot provinciaal, over alle lijnen heen.

Het tweede hoofdstuk beschrijft enkele voorwaarden waaraan 'hulp' idealiter voldoet. Deze voorwaarden zijn een streven maar kunnen mogelijks toch voorwaardelijk gesteld worden (bv. i.k.v. uitbreiding).

Tot slot worden inspirerende ideeën gecapteerd in het derde hoofdstuk. Vanuit de verschillende tafels werd gewezen op goede praktijken, aandachtspunten,... Wat meermaals gesuggereerd werd, vind je in dit hoofdstukje terug.

Starten doen we echter met enkele taal & lees afspraken. Hoe dienen welke begrippen geïnterpreteerd te worden?

---

### Lexicon

Cliënt: het kind / de jongere / het gezin

Cliëntstelsel: de cliënt & de brede context (sociaal & professioneel)

### 1 Visie

In alle tafels komt de visie van één gezin – één plan tot uiting. Wat betekent dit concreet?

**“De vraag én de oplossing van het gezin staan centraal.”**

'Één gezin, één plan' versterkt de eigen kracht en zelfregulering van gezinnen. Het gezin en de gezinsleden zelf, met hun vragen en hun wensen staan centraal (en niet de hulpverleners, noch de problemen en stoornissen binnen het gezin).

Naast de sterke nadruk op 'één gezin' dient het duidelijk te zijn dat **het kind / de jongere**, in zijn context, steeds centraal staat in het denken en handelen.

## Krachtgericht

Wanneer gezinsleden de kracht in zichzelf én in hun sociale omgeving weten te vinden om hun eigen leven zelfstandig aan te kunnen (Van Regenmortel, 2008), ondanks de tegenslagen en beperkingen die binnen elk gezin in meer of mindere mate voorkomen, spreekt men van empowerment.

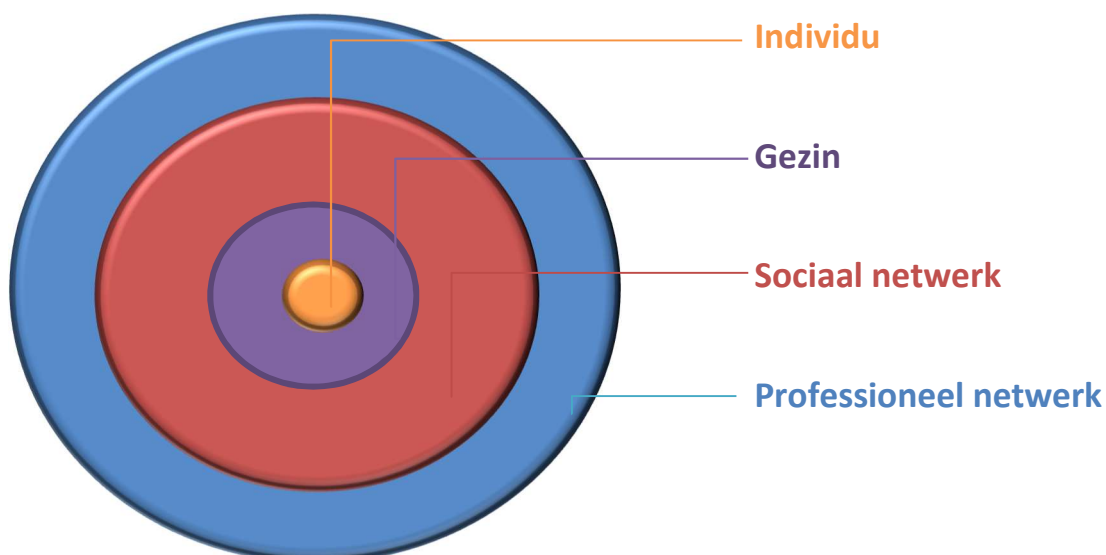
Hulp is zinvol wanneer de cliënt of het gezin het eindpunt van de verandering én de weg ernaartoe bepaalt. Ook in situaties waarin het eindpunt van de verandering (omwille van het veilig ontwikkelingsbelang van de minderjarige) mede maatschappelijk wordt bepaald is het cliëntsysteem maximaal betrokken in het 'hoe', de weg er naar toe. Dit hangt samen met het principe van zelfsturing.

Het versterken van 'eigen kracht' en zelfsturing vormen dus de missie voor het bieden van hulp aan gezinnen met hulpvragen rond opvoeden, opgroeien en samenleven. Dit onafhankelijk van enerzijds de mate van ernst en meervoudigheid van de vragen en anderzijds de ernst van de verontrusting en/of de maatschappelijke noodzaak.

## Netwerkgericht

Een hulpverlener werkt samen met het kind / de jongere & zijn context. Het kind / de jongere & zijn context staan centraal. Verandering heeft immers enkel effect als de verandering plaatsgrijpt in deze leefomgeving.

Het sociale netwerk blijft beschikbaar als de hulpverleners vertrokken zijn. Hulpverleners zijn voorbijgangers in het leven van deze gezinnen. Het is wenselijk dat een hulpverlener steeds actie onderneemt om samenwerking met het sociale netwerk op gang te brengen.



## Eigenaarschap

**“Het cliëntstelsel is deskundige van zijn eigen leven.”**

Het cliëntstelsel heeft een actieve rol in het proces en heeft de regie in handen. De hulpverlener staat als professional naast het cliëntstelsel en denkt mee. Hulpverlener(s) en het cliëntstelsel delen de verantwoordelijkheid, zijn gelijkwaardige partners en brengen beiden hun eigen deskundigheid in.

Er is steeds één gezinsplan. Het plan evolueert mee met het cliëntstelsel. Het plan is een hulpmiddel en geen doel op zich. Het biedt houvast en overzicht aan het cliëntstelsel en aan de hulpverlener(s) die een bijdrage leveren aan het plan. Het cliëntstelsel is en blijft eigenaar van het plan.

## Coördinatie

Idealiter coördineert het gezin en/of het eigen netwerk de samenwerking.

Wanneer het gezin en / of het eigen netwerk de coördinatie niet op zich kan nemen, kan een derde het geheel coördineren. Het gezin kiest deze zelf. Dit hoeft niet perse een professionele hulpverlener te zijn. Het kan evenzeer iemand uit het bredere sociale netwerk zijn. Deze persoon is het aanspreekpunt voor het cliëntstelsel.

Uitzonderlijk hebben gezinnen een specifieke coördinatie nodig. Deze vorm van coördinatie spitst zich toe op de verontrusting (binnen het cliëntstelsel).

Allerhande vormen van cliënt- of netwerkoverleg zijn hulpmiddelen om de coördinatie in goede banen te leiden.

## 2 Essentiële voorwaarden

De hulp is **snel** beschikbaar. Niet enkel de hulp an sich maar ook de inhoud van de hulp en het proces dient snel duidelijk te zijn.

Hulp dient **toegankelijk** te zijn in de breedste betekenis: beschikbaar, bereikbaar, betaalbaar, begrijpbaar & bruikbaar (of nog: fysiek toegankelijk & dichtbij de hulpvrager, laagdrempelig, cultuur sensitief, aandacht voor personen met een mentale beperking, toegankelijk voor niet gemotiveerde cliënt(stelsel),...).

Het brede spectrum van ‘de **hulp**’ dient zo zichtbaar mogelijk te zijn vanop **1 plek**. Vanuit de input wordt dit beargumenteerd als ‘service’, ‘laagdrempelig’, ‘vermijden – van – kastje – naar – de – muur’, ‘duidelijk’ en krijgt dit vorm in bewoordingen als ‘één multidisciplinair huis’, ‘meldpunt’, ‘telefonische helpdesk’, ‘infopunt’, ‘inloophuis’, ‘groepspraktijk’, ‘chat’, ... Er is heel wat aanbod & expertise beschikbaar én vanop één plaats de pijlen maken is de wens!

Op basis van de besprekingen (aan de verschillende tafels) springt geen specifieke leeftijd in het oog. Er is extra en gewijzigde aandacht nodig voor **alle minderjarigen en jongeren in transitieleeftijd**.

**Wachten** op de geïndiceerde hulp wordt opgevangen door een **alternatief** (overgangs)aanbod met een eigen finaliteit.

### 3 Niet vrijblijvende inspiratie

- **Anonimiteit**

Een hulpvraag op een anonieme manier kunnen stellen (bv. online), biedt heel wat veiligheid, werkt drempelverlagend en verkleint de escalatiekans.

- **Belang van laagdrempelige aanspreekpunten**

Gezinnen, ouders, jongeren stellen hun hulpvraag op een logische & veilige plek. De kans is groot dat dit ter sprake komt in de brede schoolcontext, bij een huisarts, in de context van het jeugdwerk en/of de Huizen van het Kind, ... . Hier ontstaan mogelijk de eerste plannen.

- **Gedifferentieerd aanbod**

Er dient een aanbod te zijn vanuit meerdere invalshoeken. Gedifferentieerd enerzijds naar 'doelgroep' (ouders, jongere, gezin/netwerk,...) anderzijds naar methodiek / technieken (groepswerkingen, online, werken met peer – group jongeren, verbaal / non – verbaal,...).

- **Beroepsgeheim**

Beroepsgeheim en informatieveiligheid dient steeds gewaarborgd te worden!

- Sluit de mazen van het **net(werk)**

Er dienen goede verbindingen te bestaan tussen alle verschillende expertiseknopen. Enkel door deze verbindingen is er sprake van een net dat effectief werkt. Deze verbindingen dienen niet uniform georganiseerd te zijn maar dienen er wél te zijn.